

Konsolidovaná výročná správa
(uvádza údaje z individuálnej výročnej správy)

Obce Nižný Hrušov

za rok 2022

starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	4
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	5
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	5
5.1. Geografické údaje	5
5.2. Demografické údaje	5
5.3. Ekonomické údaje	6
5.4. Symboly obce	6
5.5. Logo obce	6
5.6. História obce	6
5.7. Pamiatky	7
5.8. Významné osobnosti obce	7
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	8
6.2. Zdravotníctvo	8
6.3. Sociálne zabezpečenie	8
6.4. Kultúra	8
6.5. Doprava	8
6.6. Územné plánovanie	9
6.7. Hospodárstvo	9
6.8. Členstvo	9
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	9
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022	10
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022	12
7.3. Rozpočet na roky 2023 - 2025	14
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	15
8.1. Majetok	15
8.2. Zdroje krytia	16
8.3. Pohľadávky	17
8.4. Záväzky	18

9. Hospodársky výsledok za rok 2022 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	18
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	21
10.1. Prijaté granty a transfery	21
10.2. Poskytnuté dotácie	22
10.3. Významné investičné akcie v roku 2022	22
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	22
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	22
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	22

1. Úvodné slovo starostu obce

Výročná správa obce obsahuje štandardné informácie o hospodárení obce za rok 2022. Po skončení kalendárneho roka prichádzame s hodnotením ekonomickej činnosti a bežného života v našej obci. Posúdiť hodnotu odvedenej práce môžu najlepšie obyvatelia obce. Každoročne pracujeme na rozvoji obce a naplňame rozvojový plán obce. Využívame všetky dostupné výzvy z fondov EÚ, ktoré posúvajú rozvoj obce vpred. Obec riadne zabezpečovala údržbu (kosenie, čistenie miestnych komunikácií a verejných priestranstiev obce, zimnú údržbu obecných zariadení) aj napriek sťaženým ekonomickým a energetickým podmienkam. Na realizáciu uvedených aktivít obec využíva nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie evidovaných na úrade práce, čím obec ušetrila vlastné zdroje na zabezpečenie predmetných verejno-prospešných služieb.

Obec sa v roku 2022 snažila získať zdroje NFP na dokončenie kanalizačnej siete na ulici Bikač a miestnej časti Ričiov, na rekonštrukciu interiéru kultúrneho domu, strojové vybavenie zberného dvora, detské ihrisko „Rodinka“, dokončenie telocvične a požiarnej zbrojnice a komplexná rekonštrukcia kaštieľa NKP. Medzi realizované projekty patrí rekonštrukcia chodníka na ulici Hôrky, rekonštrukcia interiéru budovy OcÚ, práce na príprave štúdie realizovateľnosti kaštieľa NKP, kde prebiehali aj výskumné práce pomocou dronu, georadaru a výkopových prác s výsledkom objavenia nových podzemných priestorov. Druhá polovica roka 2022 bola poznačená dopadom schválených vládnych nariadení a zákonov s obrovským dopadom na rozpočet obce. Posledné 2 mesiace roka 2022 sa obec musela vysporiadať s nárastom cien elektrickej energie a plynu s obrovským dopadom na rozpočet obce. Vzhľadom na energetickú krízu a dopad zákonov musela obec pristúpiť k značným šetriacim opatreniam, ktoré sa preniesli aj do kalendárneho roka 2023. Prijímali sme také opatrenia, aby sme minimalizovali dopad energetickej krízy na obyvateľov obce.

Hospodárenie obce a rozvoj v roku 2022 boli značne ovplyvnené dopadom energetickej krízy, ktorá vznikla hlavne po spustení vojnového konfliktu, ale aj rozhodnutiami politikov premietnuté cez zákony, ktoré samospráve odčerpali značnú časť bežných príjmov. V roku 2022 sa spomalil rozvoj obce, a to z dôvodu pomalého vyhodnocovania podaných žiadostí o NFP, ale aj častými zmenami v rozvojových výzvach.

Výrazne nestabilné ekonomické a politické prostredie poznačilo celkový chod obce, ktorá je financovaná hlavne zo štátneho rozpočtu.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Nižný Hrušov

Sídlo: Námestie J. Pavla II. , č.520 , 094 22 Nižný Hrušov

IČO: 00332607

Štatutárny orgán obce: Ján Fenčák - starosta obce

Telefón: 057/4493200, 0905242766, 0905945299

E -mail: obec@niznyhrusov.sk

Webová stránka: www.niznyhrusov.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Najvyšším výkonným orgánom je starosta obce. Má právo nosiť insígnie. Starostu volia obyvatelia v priamych voľbách na štvorročné obdobie. Starosta je štatutárnym orgánom v majetkoprávných vzťahoch a v pracovnoprávných vzťahoch pracovníkov obecného úradu, v administratívno právnych vzťahoch je správnym orgánom.

Starosta obce: Ján Fenčák

Zástupca starostu obce: Mgr. Peter Babjak

Hlavný kontrolór obce: Mgr. Vladimír Ištók

Obecné zastupiteľstvo: Ing. Ľubomír Lakatoš, Mgr. Miroslav Kužma, Mgr. Matúš Magura, Ján Králik, Róbert Mikloš, Ing. Ján Chromulák, Miloš Barkóci

Komisie: finančná, kultúrno-športová, inventarizačná, na ochranu verejného záujmu, komisia sťažností a verejného poriadku.

Obecný úrad: Marta Žolnová, Jana Ťochová, Mgr. Emília Bezeková, Ing. Adriana Hamašová, Slavka Vargová, Marta Sklárová.

Príspevková organizácia obce :Obecná knižnica Nižný Hrušov, 094 22 Nižný Hrušov č.520, štatutárny orgán – riaditeľka : Agáta Jurasová, základná činnosť: činnosť knižníc a archívov, IČO: 42089778, telefón : 057/4493200, e-mail : obec@niznyhrusov.sk, webová stránka: www.niznyhrusov.sk

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Vízie obce: zabezpečiť službami kvalitný život pre všetkých občanov obce.

Ciele obce: zapájať sa do výziev o poskytnutie dotácií na rôzne investičné aktivity pre obec.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : leží v ondavskom výbežku východoslovenskej nížiny na terasách Ondavy. Západnú a juhozápadnú časť zväčša odlesneného chotára tvorí aluviálna niva Ondavy a Tople s mŕtvymi ramenami, niva smerom na východ prechádza do Pozdišovskej pahorkatiny.

Susedné mestá a obce : Poša, Dlhé Klčovo, Rakovec n/O, Lesné

Celková rozloha obce : 1847 ha

Nadmorská výška : 130 m n.m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 1510 obyvateľov

Národnostná štruktúra : slovenská : 1510, rómska : 1% ,

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : rímskokatolícka, gréckokatolícka

Vývoj počtu obyvateľov: r.2010= 1589, r.2011 = 1601, r.2012 = 1608, r.2013 = 1619,

r.2014 = 1605, r.2015 = 1589, r.2016 = 1574, r.2017 = 1554,

r.2018 = 1537, r.2019 = 1521, r.2020 = 1523, r.2021 = 1511, r.2022 = 1510

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : 5,5 %

Nezamestnanosť v okrese : 14,68 %

Vývoj nezamestnanosti : 5,90 %

5.4. Symboly obce

Erb obce : v bielom/striebornom/ poli štítu na zelenej pažiti zelený strom a pod ním čierny o strom opretý medveď, pripravený zatriasť stromom.

Štít: neskorogotický

Vlajka obce : v pásach ukončených v cípoch – v poradí čierna, biela, zelená. Vlajka má pomer strán 2:3. Farby pruhov sú dané farbami erbu obce.

Pečať obce : podkladom pre návrh erbu boli dve obecné pečate pochádzajúce z 19.storočia. Obe odtlačky nedatovaných typárií sa nachádzajú na listinnom materiáli v Archíve Zemplínskej župy v Saturaajúhelyi. Dátum prijatia : 21.04.1995.

5.5. Logo obce : Obec nemá vytvorené logo obce.

5.6. História obce

Legends a zázračné udalosti, vraj, podmienili vznik a rozvoj niektorých miest a dedín. Pre nedostatok archívnych materiálov nevieme, síce presnejšie - na deň, týždeň, mesiac určiť začiatok súvislého osídlenia, z ktorého vyrastal Nižný Hrušov, nepriame dôkazy však svedčia o tom, že Nižný Hrušov písal svoje dejiny už v dobe Arpádovcov v XIII. storočí. I keď sa vo vlastivednom slovníku obcí na Slovensku, ktorý pripravil encyklopedický ústav SAV v roku 1977 uvádza na 315-tej strane (1254/1366/1753 Kőrvélyes) z rokov 1246 a 1282 je zmienka o Kurthueluse v súvislosti so starobylým hniezdom rodiny Bagath-Radvány.

Jagerská kapitula vydala v roku 1327 dekrét, v ktorom je virohodne opísaný dekrét kráľa Ladislava z roku 1278, v ktorom stojí: "že kráľ Pavlovi Comesovi, ktorý pochádzal z rodiny Bagath-Radván, dal voľajaké privilégia a následkom tých privilégií, keďže Pavol nemal nádej na potomkov, okrem iných majetkov aj Kurthuelus z roku 1246 rodine Rakovycz (Rakóczy) daroval."

Vďaka výpisom z monografie vydanej v roku 1904 na 100. výročie založenia biskupského sídla v Košiciach sa tiež dozvedáme, že Nižný Hrušov je starobylým sídlom rodiny Bogath-Radvány. Zmienka z roku 1370 hovorí o Kurthueluse v súvislosti s majetkom Alžbety Kőrtvélyesy a Alžbety Gesztély.

Autor monografie S. Borovzsky píše na stranách 1819, že v 1419 roku bola obec opustená a pánmi boli Juraj Béke a Andrej Imréghi. O tri roky neskôr je Kurthuelus spojený s menami zemepánov P.

Komorócziho Papa a rodín Alzári a Cselei. V roku 1458 je uvádzaný zemepán Ladislav Palóczi. Podľa vlastivedného slovníka Slovenskej akadémie vied má v roku 1447 Nižný Hrušov názov Kertweles a v už uvedenej monografii S. Borovzského, ktorá vyšla v Budapešti je zaznamenaný v roku 1510 majiteľ Peterödänffi.

Z toho istého prameňa sa dozvedáme, že v roku 1426 vlastní časť majetku rodina Morvay z Moravan a v 1473 tu majú čiastky aj Rákoczyovci. V roku 1520 patrí časť majetku Jurajovi Hosszúmezeiovi a v roku 1561 Jánovi Rakóczyemu.

S obcou Kertweles sa spájajú aj ďalší majitelia. V roku 1580 Gašpar Golopy, v 1582 AmbrusPlagay a Juraj Szent-Iványi. Gašpar Golopy je ako majiteľ jednej časti vedený aj v roku 1590.

O osem rokov neskôr majú podľa zápisu čiastky v majetku Nižného Hrušova Juraj Vitányi, Krištof Vinnay, František Rákoczy, Krištof Šóss, Andrej Fiizeséry, Andrej Farkaš a EliašFejér.

V roku 1635 sú to Anna Zékey a jednu kúriu vlastní Andrej Rákoczy. Rodina Rákoczyová a Okolicsányiová spolu s Szent-Iványiovou sú vedené ako vlastníci v roku 1656, kým v roku 1774 sú to: Terézia Szent-Iványi, barón Karol Barkóczy, Terézia Orosz, Andrej Szirmay, Ján Okolicsányi, Michal Kemenes a rodina Wiczmándy.

V minulom storočí mal v Nižnom Hrušove najväčší majetok Gejza Moskovits, ale aj barón Karol Barkóczy, Orosz, Šóss, Pintér, Szirmay, Péchy, Wiczmándy a Okolicsányi. Treba poznamenať, že v roku 1773 sa už uvádza Nižný Hrušov, v 1920 Hrušovík a v 1927 Nižný Hrušov. Za nešťastný je označovaný rok 1663 kedy postihla Kertweles cholera a pomrelo veľa ľudí.

K Nižnému Hrušovu patrili aj osady Kioy (1390 Kyo, 1391 Kio, Kyow) Sinkovce (1298 Synk, 1342 SynkSuperiov, Interior, 1350 Felsynk, 1390 Atsonsynk, 1454 Senk) KékSzeg (1426 Kekzegh) Arač (1329 Araach, 1433 Araacz). Táto osada už v 13. storočí patrila rodine Rákoczyovej z Rakovca.

Začiatkom XVII. storočia však tieto osady (niekde sa uvádzajú ako obce - pozn. autora) zanikli. Ostali však Kyjov, Ričiov a Maloveska. V chotári Ricsio, vraj kráľ Karol Róbert založil vinohrad. Šťasti bola osídlená aj Širiava.

Z novších dejín sa zásluhou zápisov J. Kunszta, košického biskupa z roku 1851 a I. Fábryho z roku 1864 dozvedáme, že za účelom ponemčenia územia sa v Nižnom Hrušove na podnet A. Begontinu z Rakúska usadilo 194 rodín s 906 občanmi nemeckej národnosti. Ich nast'ahovanie sa nemalo žiaden

efekt, lebo v krátkom čase medzi nimi vypukla infekčná choroba, ktorej všetci podľahli.

V tom období žilo na území Nižného Hrušova 690 občanov rímsko-katolíckeho vierovyznania, 415 občanov grékokatolíkov a 32 Židov.

Z iných prameňov sa dozvedáme, že v roku 1715 mala obec 10 opustených a 14 obývaných domov. V roku 1828 bolo na území obce 105 domov, v ktorých bývalo 776 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom a ovocinárstvom. Zamestnanie obyvateľov sa nezmenilo ani začiatkom XX. storočia.

Po roku 1949 časť obyvateľov bola zamestnaná v Hencovciach (Drevokombinát) Strážskom (Chemko), ale aj Humennom, Michalovciach a Košiciach. V súčasnosti žije v Nižnom Hrušove 1511 obyvateľov. Okrem roľníckeho družstva vyvíja na území obce činnosť potravinárska prevádzka (výroba čokolády), viacerí pracujú v obci na úseku služieb, no veľká časť občanov za prácou dochádza do Vranova, Strážskeho, Humenného, Michaloviec, Košíc, Trebišova, ale aj do vzdialenejšieho okolia.

Z archeologického hľadiska sa chotár Nižného Hrušova a jeho okolia zdá byť málo preskúmaný. Ani niekoľko sond pri skúmaní termálnych prameňov či plynu nepriniesli žiadne novšie poznatky.

Pravek a včasný stredovek sú hluchým miestom v dejinách Nižného Hrušova. Písať napríklad o neolite (3000-1900 rokov pred n.l.) dobe bronzovej (1500-700 rokov pred n.l.), alebo ďalších obdobiach bez doloženia archeologickej faktografie sa zdá neúčelné.

Vo vlastivednom slovníku SAV sa píše: "Osídlenie v paleolite, pohrebisko kultúry východoslovenských mohýl z konca neolitu a začiatku doby bronzovej, sídlisko z mladšej doby bronzovej a laténskej." Z okolia blízkeho N. Hrušovu existujú vykopávky, dôkaz takých tvrdení.

5.7. Pamiatky : grékokatol. chrám Zosnutia presvätej Bohorodičky / cerkev/ zo 14. storočia, rímskokatolícky kostol Najsvätejšieho Tela Pána z roku 1917, Kláštor Božieho milosrdenstva, Kaštieľ, Mohylník, Sídlisko pod Hruny.

5.8. Významné osobnosti obce : Anna Lesznai

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola pre 44 žiakov – 1. až 4. ročník
- Materská škola pre 40 detí- 2 triedy

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí pre 39 žiakov.

V oblasti vzdelávania sa prostredníctvom obecnej knižnice zvyšuje záujem mládeže o literatúru, prostredníctvom širokej ponuky knižničného fondu.

Športová činnosť regiónu sa rozvíja v rámci aktivít miestnej telovýchovnej jednoty FK Nižný Hrušov, ktorá je z prostriedkov rozpočtu obce podporovaná prostredníctvom dotácie a úhradou energií v areáli telovýchovnej jednoty.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť sa v obci neposkytuje.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby sa v obci zabezpečujú opatrovateľskou službou.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Múzeum Anny Lesznai
- Mužská spevácka skupina Hrušovčan
- Darte – aukčná spoločnosť

6.5. Doprava

Riešenie dopravy v obci : v katastrálnom území obce N.Hrušov sa nachádzajú cesty II/554 N. Hrabovec – Bánovce nad Ondavou a cesta III/018241 / nová č.III/3733 Nižný Hrušov – Lesné. Cesta II/554 tvorí priet'ah cez zastavané obytné územie v smere sever – juh v dĺžke cca 3 km. Cestou II/554 je obec Nižný Hrabovec napojená v obci Trhovište na cestu I/50 Košice – Sečovce-Michalovce a v obci Nižný Hrušov na cestu I/18 Vranov nad Topľou – Strážske-Michalovce. Cesta III/018 241 je v súčasnosti nefunkčná, v smere na Dlhé Klčovo chýba mostný objekt cez rieku Ondava a v smere na obec Lesné v Košickom kraji je táto cesta neudržiavaná a nefunkčná. Cesta II. a III. Triedy je v majetkovej správe a prevádzke Úradu VÚC Prešovského samosprávneho kraja, odbor dopravy.

6.6. Územné plánovanie

Riešenie územného plánovania v obci : Obec mal spracovaný Územný plán obce schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Nižnom Hrušove č.91/2000 zo dňa 11.05.2000. Schválený ÚPN zóny Nižný Hrušov je v súčasnosti neaktuálny a prekonaný. ÚPN obce Nižný Hrušov, návrh je spracovaný v súlade so zadáním pre spracovanie ÚPN obce Nižný Hrušov, ktoré bolo schválené uznesením Obecného zastupiteľstva v Nižnom Hrušove č.262 zo dňa 24.02.2014. V súčasnosti je aktuálny ÚPN obce, ktorý bol schválený OZ uznesením č.145/2015 zo dňa 29.12.2015. Závazná časť bola schválená VZN obce č.54/2015 zo dňa 29.12.2015, právnu účinnosť nadobudlo VZN dňa 15.01.2016.

Posledná aktuálna zmena : Zmeny a doplnky č.1 – schválené OZ dňa 22.11.2021 uznesením č.163/2021, vyhlásenie záväznej časti VZN č.9/2021 zo dňa 22.11.2021, právna účinnosť 03.01.2022.

6.7.Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :predajňa potravín a ost.priem.tovaru : COOP Jednota, CBA potraviny, Pohostinská činnosť obce a catering Hruška , Čokoládovňa Eva, s.r.o., Pneuservis Ujček, Slovenská pošta-pobočka Nižný Hrušov, Kvetinárstvo – Vladislav Bakajsa.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci : Poľnohospodárske družstvo Nižný Hrušov

6.8. Členstvo

Obec je súčasťou Miestnej akčnej skupiny Pod hradom Čičva – MAS Čičva, patrí do celoslovenského združenia ZMOS obcí a miest Slovenska a taktiež do regionálneho ZMO VR / vranovského regiónu. Z hľadiska využívania školiacej služby je členom Regionálneho vzdelávacieho centra Východ / Michalovce a obec využíva softvérové služby firmy MADE – Banská Bystrica, program URBIS.

7 Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 30.12.2021 uznesením č.185/2021.

Rozpočet bol zmenený jedenkrát:

- prvá zmena schválená dňa 29.12.2022 uznesením č.26/3/2022.

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2022	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	1.814.365,-	1.259.259,-	1.256.897,24	99,81
z toho :				
Bežné príjmy	924.521,-	1.033.278,-	1.030.916,98	99,77
Kapitálové príjmy	876.338,-	36.009,-	36.008,48	100
Finančné príjmy	13.506,-	189.972,-	189.971,78	100
Výdavky celkom	1.814.365,-	1.241.045,-	1.227.549,77	98,91
z toho :				
Bežné výdavky	870.251,-	994.089,-	980.593,59	98,64
Kapitálové výdavky	918.914,-	221.756,-	221.756,18	100
Finančné výdavky	25.200,-	25.200,-	25.200,-	100
Rozpočet obce	vyrovnaný	prebytkový	prebytkový	

V roku 2022 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- **v bežnom rozpočte:**
 - podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2021 o 6,23 % vo výške 29.929,95 EUR
 - daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2021 o 0,30 %
 - komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zníženie oproti roku 2021 o 7,74 %
 - z nájmu : 4.471,56 EUR, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2021 o 53,3 %
 - zo školného /ÚNV MŠ, ŠKD/ v sume 3.415,- EUR, ktoré predstavuje zvýšenie oproti roku 2021 o 52,66 %
- **v kapitálovom rozpočte:**
 - MŽP SR – Ba : Zníženie energ.nár. ZŠ – tep.čerpadá : 21.695,30 €
 - PSK – PO – oceľová tribúna so sedadlami : 6.413,18 €
- **vo finančných operáciách:**
 - zapojenie nevyč.FP – rek.chodníka : 154.528,40 €
 - projekt- Efekt.ver.správa- zapojenie FP : 10.606,24 €
 - z rezervného fondu – 3.spl.za budovu Jednoty : 12.500,- €

V roku 2022 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- **v bežnom rozpočte:**
 - nárast fin.prostr.na odmeny – príspevok podľa kolekt.zmluvy vyššieho stupňa vo výške 19.192,- €
 - zvýšené náklady na energie / el.energia, plyn/ za 11-12/2022
 - zvýšené náklady za poskytnuté služby a materiál
- **v kapitálovom rozpočte nerealizované investičné akcie podľa rozpočtu:**
 - kanalizácia Nižný Hrušov vo výške 474.714,- EUR
 - rekonštrukcia kult.domu vo výške 139.722,- EUR
 - inkluzívne ihrisko : 55.600,- EUR
 - cyklotrasa : 32.500,- EUR

vo finančných operáciách:

- spl. SLSP- rek.miestnych komunikácií vo výške 25.200,- EUR

7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR
Bežné príjmy spolu	1.030.916,98
z toho : bežné príjmy obce	1.030.916,98
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	980.593,59
z toho : bežné výdavky obce	980.593,59
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	+ 50.323,39
Kapitálové príjmy spolu	36.008,48
z toho : kapitálové príjmy obce	36.008,48
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	221.756,18
z toho : kapitálové výdavky obce	221.756,18
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-185.747,70
Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-135.424,31
Úprava schodku hlavnej činnosti	-24.556,28
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-159.980,59
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	189.971,78
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	25.200,-
Rozdiel finančných operácií	+164.771,78
PRÍJMY SPOLU	1.256.897,24
VÝDAVKY SPOLU	1.227.549,77
Rozpočtové hospodárenie obce	29.347,47
Vylúčenie z prebytku HČ	24.556,28
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	0,00
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	4.791,19

Schodok rozpočtu v sume 135.424,31 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume **24.556,28 EUR** **bol v rozpočtovom roku 2022 vysporiadaný :**

- z finančných operácií : 164.771,78 EUR

Schodok rozpočtu zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **sa upravuje - zvyšuje o :**

- a) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume : **20.155,33** EUR, a to na :
- prenesený výkon v oblasti školstva v sume : 5.705,74 EUR
 - stravné pre deti v hmotnej núdzi v sume : 640,90 EUR
 - referendum 2022 v sume : 664,07 EUR
 - nevyč.prostriedky EVS : 13.144,62 EUR
- b) nevyčerpané prostriedky **z účelovo určených darov** od VÚB, a.s.-Bratislava – smart technológia podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **1.000,-** EUR,
- c) nevyčerpané prostriedky **za komunálny odpad a drobný stavebný odpad** podľa zákona č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p. v sume **3.370,95** EUR.
- d) nevyčerpané prostriedky **z príspevkov** podľa zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **30,-** EUR.

Zostatok finančných operácií v sume 164.771,78 EUR, **bol použitý na:**

-vysporiadanie schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume 159.980,59 EUR.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **4.791,19** EUR, **navrhujeme použiť na :**

- tvorbu rezervného fondu : 4.791,19 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2022 vo výške 4.791,19 EUR.

7.3 Rozpočet na roky 2023 - 2025 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	1.256.897,24	1.413.156,-	1.027.617,-	1.075.345,-
z toho :				
Bežné príjmy	1.030.916,98	1.069.980,-	1.027.617,-	1.075.345,-
Kapitálové príjmy	36.008,48	278.381,-	0	0
Finančné príjmy	189.971,78	64.795,-	0	0

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Výdavky celkom	1.227.549,77	1.412.808,-	1.010.350,-	1.001.217,-
z toho :				
Bežné výdavky	980.593,59	1.030.127,-	985.150,-	976.017,-
Kapitálové výdavky	221.756,18	357.481,-	0	0
Finančné výdavky	25.200,-	25.200,-	25.200,-	25.200,-

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2023 - 2025:

-Stanovisko kontrolóra prikladáme v prílohe.

8 Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1 Majetok v EUR

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	5.625.038,32	5.471.225,93
Neobežný majetok spolu	5.257.497,-	5.280.856,77
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	3.944,08	5.689,95
Dlhodobý hmotný majetok	4.912.087,08	4.933.700,98
Dlhodobý finančný majetok	341.465,84	341.465,84
Obežný majetok spolu	364.890,02	187.578,89
z toho :		
Zásoby	5.220,27	7.351,52
Zúčtovanie medzi subjektami VS	46.930,40	46.930,40
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	11.847,08	14.453,06
Finančné účty	300.892,27	118.843,91
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0	0
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0	0
Časové rozlíšenie	2.651,30	2.790,27

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	5.625.038,32	5.471.225,93
Neobežný majetok spolu	5.304.427,40	5.327.787,17
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	3.944,08	5.689,95
Dlhodobý hmotný majetok	4.959.017,48	4.980.631,38
Dlhodobý finančný majetok	341.465,84	341.465,84
Obežný majetok spolu	364.890,02	140.648,49
z toho :		
Zásoby	5.220,27	7.351,52
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0

Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	11.847,08	14.453,06
Finančné účty	300.892,27	118.843,91
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0	0
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0	0
Časové rozlíšenie	2.651,30	2.790,27

8.2 Zdroje krytia v EUR

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	5.625.038,32	5.471.225,93
Vlastné imanie	1.396.228,77	1.368.965,91
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0	0
Fondy	0	0
Výsledok hospodárenia	1.396.228,77	1.368.965,91
Záväzky	649.479,74	473.352,26
z toho :		
Rezervy	2.574,50	3.328,63
Zúčtovanie medzi subjektami VS	226.819,85	70.155,33
Dlhodobé záväzky	13.169,29	485,84
Krátkodobé záväzky	83.008,78	100.675,14
Bankové úvery a výpomoci	323.907,32	298.707,32
Časové rozlíšenie	3.579.329,81	3.628.907,76

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	5.625.038,32	5.471.225,93
Vlastné imanie	1.396.228,77	1.368.965,91
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0	0
Fondy	0	0
Výsledok hospodárenia	1.396.228,77	1.368.965,91
Záväzky	649.479,74	473.352,26

z toho :		
Rezervy	2.574,50	3.328,63
Zúčtovanie medzi subjektami VS	226.819,85	70.155,33
Dlhodobé záväzky	13.169,29	485,84
Krátkodobé záväzky	83.008,78	100.675,14
Bankové úvery a výpomoci	323.907,32	298.707,32
Časové rozlíšenie	3.579.329,81	3.628.907,76

Analýza **významných položiek** z účtovnej závierky za konsolidovaný celok:

Účet	Opis významnej položky prírastkov a úbytkov dlhodobého majetku	Prírastok	Úbytok
019	V presunoch : 041 - zaradenie územného plánu obce	6.694,08	
021	V presunoch : z 042 – Multifunkčné ihrisko	1.421,16	
	V presunoch : z 042 – rekonštrukcia chodníka v obci	162.996,72	
	V presunoch : z 042 – Zníženie en.nár.ZŠ- tep.čerpádlá	201.843,22	
022	V presunoch : z 042 – oceľ.tribúna FI	6.413,18	
031	Pozemkové úpravy –presun z E do C stavu / znal.posudok	7.000,-	
	- LV 1930 „C“ – parc.581, 263	636,12	
	- Predaj pozemku		7.000,-
	- LV č.894 – parc. 582/3	1.776,30	
041	Presun na 019 – územný plán obce		6.694,08
042	Obstaranie – proj.dokum., posúdenie, doplnenie- Detské ihrisko	328,-	
	- Rek.budova služieb pred bufetom	6.148,44	
	- Proj.dokum.-elektroinšt.ZŠ	1.540,-	
	- Rekonštrukcia chodníka v obci-stav.práce	159.996,72	
	- Zníženie en.nár. ZŠ – tep.čerpádlá	22.837,16	
	- Multif.ihrisko – zaradenie 2.časti kam.systému	1.421,16	
	- Oceľová tribúna FI so sedadlami	6.413,18	

- tvorba opravných položiek k pohľadávkam : spolu vo výške : 1.376,33 €, k nedokončeným investíciám : Rybník : 5.544,18 €.
- tvorba rezerv na audit : 1.600,- € a na nevyč. dovolenku hosp.činnosti : 1.728,63 €.

8.3 Pohľadávky v EUR

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	10.594,84	13.289,39
Pohľadávky po lehote splatnosti	1.252,24	1.163,67

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	10.594,84	13.289,39
Pohľadávky po lehote splatnosti	1.252,24	1.163,67

8.4 Závázky v EUR**a) za materskú účtovnú jednotku**

Závázky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Závázky do lehoty splatnosti	95.503,09	101.069,11
Závázky po lehote splatnosti	674,98	91,87

b) za konsolidovaný celok

Závázky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Závázky do lehoty splatnosti	95.503,09	101.069,11
Závázky po lehote splatnosti	674,98	91,87

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- významný nárast pohľadávok z dôvodu prepočtov nedoplatkov za TKO /2022 = 4.688,55 €, pohľadávok stravného ŠJ = 3.382,79 €,
- významný pokles záväzkov z dôvodu poníženia záväzkov voči COOP Jednota za predaj budovy/ zaplatenie 3.spl./ a presun zostávajúceho záväzku z dlhodobých záväzkov do krátkodobých.

9 Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok v EUR

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	1.121.927,50	1.163.779,06
50 – Spotrebované nákupy	246.549,91	254.623,65
51 – Služby	85.941,67	85.446,19
52 – Osobné náklady	565.814,48	607.558,08
53 – Dane a poplatky	458,46	480,15

54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	16.447,25	10.785,03
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	183.679,76	184.005,66
56 – Finančné náklady	7.632,67	8.366,97
57 – Mimoriadne náklady	0	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	15.403,30	12.513,33
59 – Dane z príjmov	0	0
Výnosy	1.145.626,13	1.135.095,04
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	167.610,67	226.955,69
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0	0
62 – Aktivácia	0	0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	527.804,76	557.731,96
64 – Ostatné výnosy	15.181,45	23.158,31
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2.924,90	2.574,50
66 – Finančné výnosy	300,76	247,87
67 – Mimoriadne výnosy	5.049,62	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	426.753,97	324.426,71
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	+ 23.698,63	-28.684,02

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	1.121.927,50	1.163.779,06
50 – Spotrebované nákupy	246.549,91	254.623,65
51 – Služby	85.941,67	85.446,19
52 – Osobné náklady	565.814,48	607.558,08
53 – Dane a poplatky	458,46	480,15
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	16.447,25	10.785,03

55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	183.679,76	184.005,66
56 – Finančné náklady	7.632,67	8.366,97
57 – Mimoriadne náklady	0	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	15.403,30	12.513,33
59 – Dane z príjmov	0	0
Výnosy	1.145.626,13	1.135.095,04
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	167.610,67	226.955,69
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0	0
62 – Aktivácia	0	0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	527.804,76	557.731,96
64 – Ostatné výnosy	15.181,45	23.158,31
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2.924,90	2.574,50
66 – Finančné výnosy	300,76	247,87
67 – Mimoriadne výnosy	5.049,62	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	426.753,97	324.426,71
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	+ 23.698,63	-28.684,02

Hospodársky výsledok /záporný/ v sume -28.684,02 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

- Najvýznamnejšiu časť nákladov konsolidovaného celku predstavujú mzdové náklady a odpisy, zvýšené náklady na energie / elektrická energia a plyn- energetická kríza/, zvýšené náklady na príspevky - odmeny podľa kolektívnej zmluvy VS, ktoré neboli štátom refundované, zvýšené náklady na nákup tovaru.

- Najvýznamnejšiu sumu v rámci výnosov predstavujú daňové výnosy a výnosy zo zúčtovania z transferov / bežných a kapitálových / so štátnym rozpočtom vo výške : 288.915,81 € / v predchádzajúcom roku to bolo 384.417,10 €./

10 Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec prijala nasledovné granty a transfery:

/ príspevková organizácia neprijala žiadne granty a transfery/

Prijaté bežné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Nadácia Pontis/TESCO	300,-	Grant – výsadba ov.stromov
VUB, a.s.-Ba	1.000,-	Grant – Smart technológia
Prazdroj	800,-	Hosp.č.- obratová odmena
MV SR-Ba	1.370,78	COVID 19 - príspevok
MH SR-Ba	2.359,77	Št.pomoc- elektr.energia
MV SR-Ba	2.334,99	Referendum, Voľby do OSO a VÚC
ÚPSVaR-VV	1.255,80	Na stravné pre deti v hm.núdzi
Dobrovoľná pož.ochrana	1.400,-	Dotácia pre miestnu skupinu hasičov
MŽP SR-Ba	4.589,07	Zníž.EN- ZŠ- ext.riadenie
Mesto Vranov n/T	39.761,71	Projekt- Efektívna ver.správa
ÚPSVaR-VV	5.986,44	§54-Podpora zamestnanosti
MV SR-Ba	5.109,26	Ter.asistent COVID
Fond na podporu umenia	1.000,-	Akvizícia kníh
MDVaRR-Ba	1.945,39	Prenes.výkon ŠS- stav.úrad
	64,89	Prenes.výkon ŠS – cestná doprava
MV SR/ Reg.úrad ŠS	129.620,-	ZŠ – normatívy, nenorm.FP
MV SR-Ba	1.867,96	Prenes.výkon ŠS- register obyv.
	150,43	Prenes.výkon ŠS – živ.prostr.

Prijaté kapitálové granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel	Poznámka
MŽP SR-Ba	21.695,30	Zníž.EN budovy ZŠ	Doplatok – tep.čerpádlá
PSK - Po	6.413,18	Multif.ihrisko	Doplatok – oceľ.tribúna

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

a) obec :

- Reg.úrad v školskej správe – Prešov : normatívne a nenormatívne fin.prostriedky ZŠ : 129.620,- €
- MŽP SR – Ba : Zníženie energ.náročnosti ZŠ – ext.riadenie a dopl.za tep.čerpádlá : 26.284,37 €
- MIRRI – Ba- rekonštrukcia chodníka v obci, fin.prostriedky prijaté ešte v roku 2021 a použité v roku 2022 : 154.528,40 €

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.39/2009 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Futbalový klub – Nižný Hrušov	Štartovné, činnosť klubu	11.500,-

10.3 Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

- obec

- Zmena Územného plánu obce : 3.000,- €
- Rekonštrukcia chodníka v obci : 159.996,72 €
- Multifunkčné ihrisko – oceľová tribúna so sedadlami : 7.834,34 €
- Projektová dokumentácia – rekonštrukcia kult. domu : 5.040,- €
- Dokončenie projektu Zníženie EN budovy ZŠ : 22.837,16 €
- Terasa pred Pohostinstvom : 6.148,44 €
- 3.spl.za budovu Jednoty : 12.500,- €
- Spl. za rekonštrukciu miestnych komunikácií : r.2022 = 25.200,- €

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- obec : Dostavba hasičskej zbrojnice : 51.602,99 €
- : Zberný dvor + vybavenie technikou : 228.748,92 €
- : Cyklotrasa : 27.500,- € / za obec /
- : Inkluzívne detské ihrisko Rodinka : 55.600,- €
- : Prípravná projektová dokumentácia – Štúdia Kaštieľ : 6.600,- € + ost. náklady ...
- : Dokončenie Kanalizácie Nižný Hrušov : 945.951,51 €
- : Dostavba rozostavanej telocvične : 228.168,61 €
- : Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu : 149.736,48 €

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

V roku 2019 došlo k zápisu pozemkov a budovy Jednoty na LV obce č.894 a k zaplateniu 15.000,- € za pozemky, suma: 50.000,- € za budovu je rozdelená na 4 splátky , ročne po 12.500,- € so splatením do 30.09.2023 – 3.splátka v r.2022 bola zaplatená 30.09.2022, posl.splátka je zahrnutá v záväzkoch na účte 479030 / krátkodobý záväzok r. 2023 =12.500,- €/.

Vypracoval: Jana Ľochová

Schválil: Ján Fenčák- starosta obce

V Nižnom Hrušove, dňa 20.06.2023.

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke

